
منتخب التفسیر تجدید نظر شده با جناب آقای مهدی الهی قمشه ئی

سورهٔ مائده

و همانا خدا از بنی اسرائیل عهد گرفت و دوازده بزرگ را میان آنها برانگیختیم (که پیشوای هر سبطی باشند) و خدا به
بنی اسرائیل گفت من (در هر حال) با شما هستم هرگاه نماز بپا دارید و زکوة بدهید و بفرستادگان من ایمان آرید و از آنها
یاری کنید و خدا را قرض نیکو دهید (یعنی به بندگان خدا بی منت قرض دهید یا بدهید) در اینصورت گناهان
شما بیامرزم و شما را در بهشتی داخل گردانم که زیر درختانش نهرها جاریست پس هر کس از شما پس از عهد خدا (یعنی آمدن کتاب و
رسولان و حجت های آسمان) کافر شد سخت از راه راست دور افتاده (۱۲) پس چون (بنی اسرائیل) پیمان شکستند آنها را لعنت کردیم و
دلهاشان سخت گردانیدیم (که موعظه در آنها اثر نکرد) کلمات خدا را از جای خود تغییر میدادند و از بهره آن کلمات که بآنها
پند داده شد (در توراه) نصیب بزرگی را از دست دادند و دائم بر خیانتکاری تازه ای از آن قوم مطلع میشوی جز قلیلی از آنها
(که مردمی با ایمان و نیکوکارند) پس تو از آنها درگذر و کار بدشانرا عفو کن که همانا خدا نیکوکارانرا دوست میدارد (۱۳)
برخی از آنانکه گفتند ما بر کیش عیسی هستیم از آنها عهد گرفتیم (که پیرو کتاب و رسول خدا باشند، آنان نیز از آنچه (در انجیل)
بآنها پند داده شدند نصیب بزرگی را از دست دادند (و با حق مخالفت کردند) ما هم بکیفر عملشان آتش جنگ و
دشمنی را تا قیامت میان آنها برافروختیم و بزودی خدا آنها را بر عاقبت بدآنچه میکنند آگاه خواهد
ساخت (۱۴) ای اهل کتاب رسول ما آمد تا حقایق و احکام بسیاری از آنچه از کتاب آسمانی
(توراة و انجیل) را پنهان میداشتید برای شما بیان کند و از سر بسیاری از خطاهای شما درگذرد
همانا از جانب خدا برای هدایت شما نوری عظیم (و رسولی بزرگ) و کتابی بحقانیت آشکار آمد
(۱۵) خدا بدان کتاب هر کس را که از پی رضا و خشنودی او رود براه سلامت رهنمایی کند و او را از تاریکی جهل و گناه بیرون آرد و بعالم نور داخل گرداند

سورهٔ مائده

و براهِ راست ویرا رهبری کند (۱۶) همانا آنانکه گفتند خدا محققاً همان مسیح بن مریم است
کافر شدند بگو (ای پیغمبر) کدام قدرت میتواند کسی را از قهر و قدرت خدا نگهدارد و اگر خدا بخواهد
عیسی مریم و مریم و هرکه در روی زمین است همه را هلاک گرداند (پس بدانید که هرچه قابل فنا است
خدا نیست) که آسمانها و زمین و هرچه بین آنها است همه ملک خدا است هرچه را بخواهد خلق میکند و او بر
(ایجاد و هلاک) همه چیز توانا است (۱۷) یهود و نصاری گفتند ما پسران خدا و دوستان اوئیم
بگو (ای پیغمبر) اگر چنین است پس او چرا شما را بگناهتان عذاب میکند (پس این دعوی دروغ است)
بلکه شما از آنچه خدا خلق کرده بشری بیش نیستید (که او از خلق خود) هرکه را خواهد می بخشد و هرکه را خواهد
عذاب میکند که آسمانها و زمین و هرچه بین آنها است همه ملک خدا است و بازگشت همه (در
قیامت) بسوی او است (۱۸) ای اهل کتاب. رسول ما آمد تا برای شما حقایق دین را بیان کند
در روزگاری که پیغمبری نبود تا نگوئید با. رسولی که بشارت و بیم ثواب و عقاب دهد نیامد (که ما هدایت
یابیم) پس آن رسول بشارت و بیم آور بسوی شما آمد و خدا بر هر چیز (از فرستادن پیمبران و غیره)
توانا خواهد بود (۱۹) یاد کن آن هنگام را که موسی بقوم خود گفت: ای قوم نعمت خدا را بخاطر
آرید. آنگاه که در میان شما پیغمبران فرستاد و شما را پادشاهی داد و بشما آنچه را بهیچیک از اهل عالم نداد
عطا کرد (۲۰) ای قوم بسرزمین مقدسی که خدا سرنوشت مقرر گردانید داخل گردید و پشت بحکم خدا مکنید که بزیانکار شوید
(۲۱) قوم موسی گفتند در آن سرزمین مقدس گروهی مقتدر و قاهر و ستمکار هستند و هرگز تا آنها از آنجا بیرون نشوند داخل نخواهیم شد

بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ
هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ
الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ۗ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ
الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ وَ
قَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَىٰ نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ ۚ قُلْ فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ
بِذُنُوبِكُمْ ۖ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ ۚ يَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ ۚ
وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ۖ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَا أَهْلَ
الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَىٰ فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ
تَقُولُوا مَا جَاءَنَا مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ ۖ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ ۗ وَاللَّهُ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ
أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ
لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَىٰ أَدْبَارِكُمْ فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسَىٰ
إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ ۖ وَإِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّىٰ يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنْ

هرگاه آنان بیرون شدند ما داخل شویم (۲۲) دو نفر مردِ خداترس (یوشع و کالب) که موردِ لطفِ خدا
بودند گفتند: شما بر آنها از این در (که خدا فرمود) درآئید. چون درآمدید آنگاه محققاً بر آنها غالب خواهید شد
و (به مقصد رسیدید) بر خدا توکل کنید اگر به خدا گرویده اید (۲۳) باز قوم گفتند: ای موسی هرگز ما در آنجا مادامی که آنها
باشند ابداً درنیائیم پس تو برو با اتفاقِ پروردگارت با آنها قتال کنید ما اینجا خواهیم نشست (۲۴) موسی
گفت: خدایا من جز بر خود و برادرِ خود مالک و فرمانروا نیستم. تو میان ما و این قومِ فاسق (که فرمان نبرند) جدائی
انداز (۲۵) خدا گفت: چون مخالفتِ امر کردند شهر را بر آنان حرام کرده چهل سال بایستی در بیابان
سرگردان باشند پس تو بر این گروهِ فاسق متأسف مباش (۲۶) و بخوان بر آنها بحقیقت و راستی حکایتِ دو پسر
آدم (قابیل و هابیل) را که تقرب بقربانی جستند، از یکی پذیرفته شد و از آن دیگری پذیرفته نشد (قابیل برادرش که
قربانیش قبول شد) گفت من ترا البته خواهم کشت. هابیل گفت مرا گناهی نیست که خدا قربانی پرهیزکاران را
خواهد پذیرفت (۲۷) اگر تو بکشتنِ من دست برآوری من هرگز بکشتنِ تو دست دراز نخواهم کرد که من از خدای
جهانیان میترسم (۲۸) من خواهم که گناهِ کشتنِ من و گناهِ مخالفتِ تو هر دو بتو بازگردد تا تو اهل آتش جهنم شوی
که آن آتش جزای ستمکاران است (۲۹) آنگاه پس از این گفتگو، هوای نفس او را بر کشتنِ برادرش ترغیب
نمود تا او را بقتل رساند، بدین سبب از زیانکارانِ عالم گردید (۳۰) آنگاه خدا کلاغی را
برانگیخت که زمین را بچنگال گود نماید تا باو بنماید که چگونه بدنِ مرده برادر را زیر خاک پنهان
سازد قابیل با خود گفت: ای وای بر من آیا من از آن عاجزترم که مانند

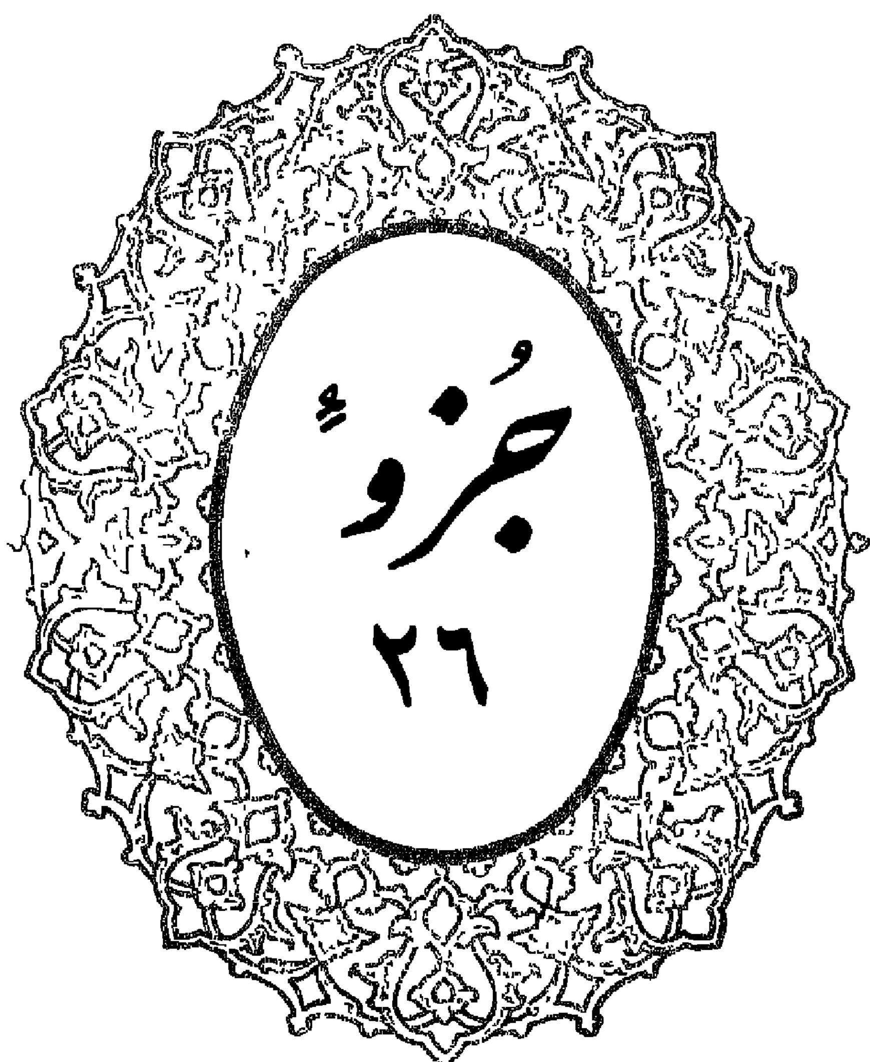
4116

يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْعَمَ
اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ
وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾ قَالُوا يَا مُوسَىٰ إِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا
أَبَدًا مَا دَامُوا فِيهَا فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ ﴿٢٤﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّي لَا أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِي وَأَخِي فَافْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الْقَوْمِ
الْفَاسِقِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيهُونَ فِي
الْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ابْنَيْ
آدَمَ بِالْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ
قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٧﴾ لَئِنْ بَسَطْتَ
إِلَيَّ يَدَكَ لِتَقْتُلَنِي مَا أَنَا بِبَاسِطٍ يَدِيَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ
رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿٢٨﴾ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ تَبُوءَ بِإِثْمِي وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ
النَّارِ وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الظَّالِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَطَوَّعَتْ لَهُ نَفْسُهُ قَتْلَ أَخِيهِ
فَقَتَلَهُ فَأَصْبَحَ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٣٠﴾ فَبَعَثَ اللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِي الْأَرْضِ
لِيُرِيَهُ كَيْفَ يُوَارِي سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يَا وَيْلَتَا أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ

این کلاغ باشم تا جسد برادرم را زیر خاک پنهان کنم (پس برادر را بخاک سپرد) و از اینکار سخت پشیمان گردید
(۳۱) بدین سبب بر بنی اسرائیل چنین حکم نمودیم که هر کس نفسی را بدون حق قصاص یا بی آنکه فساد و فتنه‌ئی
در روی زمین کند بقتل رساند مثل آن باشد که همه مردم را کشته و هر که نفسی را حیات بخشد (از مرگ نجات دهد)
مثل آنست که همه مردم را حیات بخشیده (که یکتن منشاء حیات خلقی تواند شد) و هر آینه رسولان ما بسوی
خلق با ادله و معجزات آمدند پس بسیاری از مردم بعد از فرستادن رسول باز در روی زمین بنای فساد و سرکشی را
گذاشتند (۳۲) همانا کیفر آنانکه با خدا و رسول او بجنگ برخیزند و در زمین بفساد کوشند جز این نباشد که
آنها را بقتل رسانده یا بدار کشند و یا دست و پایشان بخلاف ببرند (یعنی دست راست را با پای چپ
و یا بالعکس) یا با نفی بلد و تبعید از سرزمین صالحان دور کنند. این ذلت و خواری عذاب دنیوی
آنهاست و اما در آخرت باز (در دوزخ) بعذابی بزرگ معذب خواهند بود (۳۳) مگر آنانکه:
پیش از آنکه بر آنها دست یابید توبه کنند پس بدانید که خدا بخشنده و مهربانست (و آنان را
هرگز عذاب نخواهد کرد) (۳۴) ای اهل ایمان از خدا بترسید و (بوسیله ایمان و پیروی اولیاء حق)
بخدا توسل جوئید و در راه او جهاد کنید باشد که رستگار شوید (۳۵) آنانکه کافر شدند، اگر دو برابر آنچه
در روی زمین است فدا آرند تا بدان خود را از عذاب روز قیامت باز رهانند هرگز از آنها قبول
نشود و آنان را (بدوزخ) عذاب دردناک خواهد رسید (۳۶) دائم آرزوی آن کنند که (ای کاش)
از آتش دوزخ بیرون شوند و بدر نخواهند شد که عذاب آنان دائم و پایدار است (۳۷) دست مرد دزد و زن دزد را

مِثْلَ هٰذَا الْغُرَابِ فَأُوَارِيَ سَوْءَةَ أَخِي ۖ فَأَصْبَحَ مِنَ النَّادِمِينَ ﴿٣١﴾
مِنْ أَجْلِ ذٰلِكَ كَتَبْنَا عَلٰى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ
أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا
فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا ۚ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ إِنَّ
كَثِيرًا مِنْهُمْ بَعْدَ ذٰلِكَ فِي الْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ
يُحَارِبُونَ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ
يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ ۚ
ذٰلِكَ لَهُمْ خِزْيٌ فِي الدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٣٣﴾ إِلَّا الَّذِينَ
تَابُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَقْدِرُوا عَلَيْهِمْ ۖ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٣٤﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا
فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ أَنَّ لَهُمْ مَا
فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُ مَعَهُ لِيَفْتَدُوا بِهِ مِنْ عَذَابِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾ يُرِيدُونَ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ النَّارِ
وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنْهَا ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ

فَاقْطَعُوْٓا اَيْدِيَهُمَا جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَالًا مِّنَ اللّٰهِ ؕ وَاللّٰهُ عَزِيْزٌ
حَكِيْمٌ ﴿۳۸﴾ فَمَنْ تَابَ مِنْۢ بَعْدِ ظُلْمِهٖ وَاَصْلَحَ فَاِنَّ اللّٰهَ يَتُوْبُ عَلَيْهِ ؕ
اِنَّ اللّٰهَ غَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ﴿۳۹﴾ اَلَمْ تَعْلَمْ اَنَّ اللّٰهَ لَهٗ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ ؕ
يُعَذِّبُ مَنْ يَّشَآءُ وَيَغْفِرُ لِمَنْ يَّشَآءُ ؕ وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَیْءٍ قَدِيْرٌ ﴿۴۰﴾
يٰٓاَيُّهَا الرَّسُوْلُ لَا يَحْزُنْكَ الَّذِيْنَ يُسَارِعُوْنَ فِى الْكُفْرِ مِنَ الَّذِيْنَ
قَالُوْٓا اٰمَنَّا بِاَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوْبُهُمْ ۛۚ وَمِنَ الَّذِيْنَ هَادُوْا ۛۚ سَمّٰعُوْنَ
لِلْكَذِبِ سَمّٰعُوْنَ لِقَوْمٍ اٰخَرِيْنَ ۙ لَمْ يَاْتُوْكَ ؕ يُحَرِّفُوْنَ الْكَلِمَ مِنْۢ
بَعْدِ مَوَاضِعِهٖ ۚ يَقُوْلُوْنَ اِنْ اُوْتِيْتُمْ هٰذَا فَخُذُوْهُ وَاِنْ لَّمْ تُؤْتَوْهُ
فَاحْذَرُوْا ؕ وَمَنْ يُّرِدِ اللّٰهُ فِتْنَتَهٗ فَلَنْ تَمْلِكَ لَهٗ مِنَ اللّٰهِ شَيْئًا ؕ
اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ لَمْ يُرِدِ اللّٰهُ اَنْ يُّطَهِّرَ قُلُوْبَهُمْ ؕ لَهُمْ فِى الدُّنْيَا خِزْیٌ ۖۚ
وَّلَهُمْ فِى الْاٰخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيْمٌ ﴿۴۱﴾ سَمّٰعُوْنَ لِلْكَذِبِ اَكّٰلُوْنَ
لِلسُّحْتِ ؕ فَاِنْ جَآءُوْكَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ اَوْ اَعْرِضْ عَنْهُمْ ۚ وَاِنْ تُعْرِضْ
عَنْهُمْ فَلَنْ يَّضُرُّوْكَ شَيْئًا ؕ وَاِنْ حَكَمْتَ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ ؕ
اِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِيْنَ ﴿۴۲﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُوْنَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرٰىةُ فِيْهَا

ادارهٔ نشریهٔ اخگر

تهران - خیابان ری دو راه مهندس وسیلهٔ تلفن شماره ۵۲۳۸۸

همه هفته روز های چهارشنبه منتشر میشود